

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20, v Ljubljani: Hotel „Malič“, Šelenburgova ulica.

Posamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrtno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inozemstvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 8 vinarje 1 mm. visokosti šeststolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Povečanje „Jutra“.

Danes sporočimo našim prijateljem lahko nekaj veselega: s prvim februarjem začne izhajati „Jutro“ v znatno povečani obliki, tako, da bo z njim lahko vsakdo zadovoljen tudi v tem oziru.

Prava nevarnost.

V zadnjem času se v Ljubljani prav rado in zelo pogostoma naglaša, da vlada v vrstah narodno-napredne stranke sloga, da ni nobenega razdora, ali nesoglasja in ljudje se začudeno vprašujejo: kaj to neki pomeni, čemu to naglašanje sloge, ali je narodno-napredna stranka razdeljena na dve ali več frakcij, ali vlada več struj v nji, ali kaj?

Ta vprašanja so opravičena, ker sloga se tako sumljivo naglašja samo tam, kjer je bojazen, da nje ni in ravno zato, ker ta bojazen ni opravičena, hočemo spregovoriti o razmerah v narodno-napredni stranki, ki so nam precej dobro znane.

„Mladini“ ropotajo, oziroma Ribnikar in par njegovih prijateljev. Ljudje to družbo dobro poznajo in odkar ima Ribnikar svoj dnevnik je opravičeno domnevanje, da nima ravno najlepših namenov z narodno-napredno stranko, zato se govori od novega leta, t. j. odkar izhaja „Dan“ o predstojećem razdoru v narodno-napredni stranki, ki ga pripravlja ambiciozni Ribnikar, ki sicer nima nobenih političnih zmožnosti, ali živi v trdnem prepričanju, da je vstvarjen za nekaj velikega, za voditelja slovenskega naroda, ali pa vsaj za voditelja kake velike stranke.

Mi poznamo Ribnikarja s te strani prav dobro, ali znano nam je tudi to, da nima mož nikogar za sabo, da ni ljudi, ki bi mu sledili in izstopili iz narodno-napredne stranke, oziroma, ki bi mu pomagali strmo-glaviti strankine voditelje ter postaviti na čelo stranke njega in neznatno številce njegovih prijateljev, ki jih lahko seštejemo na prstih obeh rok in bi ostal še kak prst na razpolago, in zato se čudimo, da raču-

najo z mladino kot z nekako frakcijo v stranki tudi oni, ki jih hoče Ribnikar strmo-glaviti. četudi dobro vedo, da nima Ribnikar v naprednem občinstvu — ako izvzamemo Jako Dimnika in odgovornega urednika „Megle“, ki sta vanj vsa zave-rovana — čisto nobene zaslombe in da ga napredno občinstvo samo tolerira iz strankarske discipline.

T. zv. mladinov sploh ni; so malkontenti v narodno-napredni stranki, ljudje, ki želijo več delavnosti, več življenja, ali ti ljudje so v stranki sami, oni hočejo delati v njej za njo, za razdrom streli samo Ribnikar in peščica njegovih prijateljev, ki jih nihče ne jemlje resno in čemu dajati tem ljudem večjo važnost kot jo oni zaslužijo? Kdor misli, da so čitatelji „Dneva“ Ribnikarjevi pristaši, ta se moti, ker „Dan“ čitajo sami naprednjaki, ki jim Ribnikarjevi načrti niso znani, kakor hitro pa vrže Ribnikar svojo hinavsko krinko, ki jo sedaj nosi, z obraza, ostane od „Dneva“ samo dim in tudi ta odide kmalu v zrak skozi Dimnik, ki ga imajo za vsak slučaj tudi pri „Dnevu“.

Največjo napako storijo merodajni činitelji v narodno-napredni stranki, ako bodo posvečali t. zv. mladinom večjo pozornost, kakor jo ti zaslužijo — kot volilci. Niti kot volilci niso ti ljudje sigurni in zanesljivi, ali za danes se lahko še vedno računa z njimi kot z narodno-naprednimi volilci. Več pa ne, večje važnosti ne zaslužijo, če tudi so znani kot izredni — intriganti.

In radi par ambicioznih intrigantov ni treba smatrati narodno-napredne stranke kot nekako koalicijo vseh frakcij ker stranka je edina in Ribnikarjevci so preznatni, da bi se jih resno vpoštevalo kot kako nevarnost za stranko. Nevarnost tiči v nečemu drugemu, ravno v tem prečenju važnosti „oštarijskega omizja“, ker ljudje bodo končno začeli misliti, da je to omizje več vredno kot je v resnici, da je Ribnikarja kaj več kot velika usta, posebno ako se bo dajala tem ljudem še potuha, kot se jim daje sedaj s tem, da „Slov. Narod“ ne opozarja naprednega občinstva že sedaj, ko je še čas, na namene „Dninarjev“, ki so mu gotovo dobro znani.

Mi nimamo z narodno-napredno stranko nobenih zvez in nobenih stikov, nasprotno,

strankino vodstvo nas kot neodvisnega naprednega glasila nikdar ni rado gledalo, ali mi se dobro zavedamo potrebe obstoja enotne narodno-napredne stranke in zato opozarjamo na pravo nevarnost, ki preti narodno-napredni stranki.

DNEVNE VESTI.

Zgradba belokranjske železnice zagotovljena stvar. Kakor smo že včeraj brzojavnim potom kratko omenili, je vprašanje glede zgradbe belokranjske železnice smatrati kot z gotovostjo ugodno rešeno, železnica se prične graditi že sredi marca. In ne samo to! Iz zanesljivega vira se zatriuje, da je dovoljeno tudi podaljšanje za dosednji načrt le do Metlike idočje proge, tudi še od Metlike dalje do Kolpe, tedaj do državne meje. Podaljšanje znaša približno 2 in pol km. Tukajšnji stavbeni oddelek je dobil že povelje, da se načrt temu primerno takoj podaljša. Iz Metlike pa se semkaj poroča, da se tudi onostran Kolpe že pridno pripravljajo na zgradbo in zvezo proge s tostransko mejo. V Karlovcu so za to zvezo tako navdušeni, da so sklenili, da v slučaju, če bi ogrska vlada zopet skušala načrt do Dalmacije zavlačiti, se osnuje zasebno podjetje ki bi v družbi z mestno občino prevzelo zgradbo podaljšanja proge od Metlike naprej do Karlovca. Torej se na celi črti dela s polnim parom, da se posebno Belokranjecem uresniči njih prisrčne želje. V Novomestu in okolico že prihajajo prvi delavci, ki se pripravljajo na začetek podjetja. Dela se bodo oddala že 1. februarja.

Slab začetek. Novoimenovani hrvaški ban Cuvaj je že pričel izvrševati svojo misijo. Napredni časopisi so konfiscirani prek-inprek, prestavljanja raznih opozicijskih uradnikov so na dnevnem redu. Misija bana Cuvaja je torej očitna. Mož bo nadaljeval Tomašičevo madjaronsko politiko do skrajnosti in če treba še podvojil persekucijski režim. Dvomimo, da bo na ta način dosegel kak uspeh. Novega bana so sprejele vse hrvaške stranke skrajno neprijazno. Celo v vladnem taboru je pričelo pošteno pokati. To dejstvo potrjuje zlasti korak vladnega poslanca Grandavca, ki je položil svoj saborski mandat. Stališče bana Cuvaja je tako zelo težavno, da mu listi že sedaj prorokujejo samo kratko dobo banovanja.

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal de Beaurevers.

IV.

Neznani popotnik.

Naenkrat pa je zvižg, ki ga je slišal tudi Royal de Beaurevers, vzdramil Nostradamus iz njegovih premišljevanj. Vstal je, stopil na hodnik, sklonil se čez ograjo ob stopnicah in videl Beaureversa odhajajočega v skupno izbo.

V.

Hči velikega profosa.

Razbojniki, ki so sedeli pri kaminu in si drgnili še vedno ta roko, oni prsi, tretji čeljusti ali glavo, ter se pomenkovali z obudovanjem o njem, ki jih je bil pozdravil

tako neusmiljeno, so planili pokoneu, ko so zašliši zvižg. Krčmar je odpehnil hišna vrata.

„Čas bi bilo, da napravimo svoj bojni načrt“, je dejal Trinquemaille.

„Vivadion!“ je menil Strapafar, „bolj ko mislim na to proketo ekspedicijo, bolj se mi dozdeva, da imam že vrv okrog vratu!“

„Ja!“ je pritrdil Bouracan, „sti se mi, ta imam sanke na frak!“

„P...o dio!“ je godrnjal Corpodibale. „Drzen človek pa ni, ta mladi Saint-André, to se mu mora reči! Ugrabiti hčer messira Roncherollexa, velikega profosa pariškega, vrhovnega poveljnika straže!“

„Gospodje“, je povzel Trinquemaille, „našel sem rešitev: Royal mora iti z nami! Kaj pravite o tej ideji! Tako mi svetega Pankracija, Parižani smo duhoviti ljudje!“

Vzklik občega odobravanja je pozdravil te besede. Vsa četvorica junakov je bila takoj pripravljena, napotiti se skupno v Beaureversovo sobo. Obrnili so se proti stopnicam.

„Saj že prihaja!“ so zamrmrali mahoma in se naklonili, Trinquemaille s pobožnostjo, Bouracan z očmi razprtimi od strahu ob čudovanju, Strapafar sklanja svoje dolgo hrbtišče v dve gubi, Corpodibale pometaje s svojo čepico tla pred Beaureversom.

„Naj bo“, je dejal Beaurevers, „Odpuščaj vam.“

Kaj jim je odpustil? Zoba, ki jim jih je izbil, ali rebra, ki jim jih je polomil? Bilo je premalo časa, da bi se to pojasnilo. Kajti v tistem hipu, ko se je pojavil Royal, je plnil v izbo od zunaj mlad mož in zaklical:

„Ali ste pripravljeni? Moj jezdec pravi da pride gospodična čez dvajset minut tod mimo; videl je kočijo odhajati iz Meluna. Na pot, da vas razdelim po vaših mestih.“

Bil je mlad mož kakih dvajsetih let, bledega lica, tenkih ustnic, trdih potez in blodnih oči. Navdajala ga je razburjenost, ki je niti ni izkušal prikriti.

„Monseigneur“, je dejal Trinquemaille, preudarili smo tako, da je ta posel v na-

Obstrukcija pravašev v dalmatinskem deželno zboru. V dalmatinskem deželnem zboru so pričeli klerikalni poslanci z obstrukcijo. Vložili so že nebroj nujnih predlogov in hočejo na vsak način strmoglaviti sedanjega deželnega glavarja dr. Sočevića. Namen pravaške obstrukcije je, doseči razpust deželnega zbora, kajti klerikalci si od novih volitev obetajo nenavadno mnogo. Upajo celo, da si pribore v saboru večino. Toda tudi napredna delegacija ne miruje. Ona je bila na klerikalno obstrukcijo že pripravljena in je zato vložila nujni predlog glede spremenbe deželnozborskega poslovnika. Na ta način skuša napredna večina streli pravaško obstrukcijo in prekrizati klerikalne načrte glede razpustitve zbornice.

Čehi za vzgojo otrok. Te dni je praška „Narodni Politika“ prinesla referat o sestanku „Društva za spoznavanje otrok“, ki se je vršil 10. t. m. v Pragi ob prisotnosti velikega števila učiteljev vseh kategorij in vseh učiteljskih oficijalnih predstavnikov. Prof. dr. Čada je otvoril sejo in referiral o raznih nazorih glede spoznavanja otrok in študiranja njenih misli, glede reforme učenja in glede vzgoje v šoli. Sledilo je predavanje profesorja Svojsika o skantih. Govornik je jasno razložil zgodovino reforme vzgoje na Angleškem in njen razvitek. Omenil je, kako je njen začetnik general Baden-Povella, ki je v večletni dotiki z majhnimi južno-afrikan-skimi Buri, kateri so bili v stanu tako dolgo se upirati veliki angleški vojni sili, spoznal njih telesne in duševne lastnosti in to ga je spodbujalo na vse, kar je pozneje podvzel in napisal za reformo vzgoje otrok. On bazira vzgojo mladine na posebnem sistemu iger in vaj v najožji dotiki z naravo. Vrednost njegovega sistema se najbolj opaža v tem, da je dosedaj že čez milijon skantov na Angleškem. Podobne organizacije vstanavljajo na Nemškem, Rusiji, v Zedinjenih državah in ponekod v Avstriji Poljaki in Nemci. Otroci se sestanejo zvečer v svoje klube ali v šole. V naravi se zabavajo v sobotah popoldne in v nedeljah. Razdeljeni so v male čete po 8. Vsaka četa ima svojega vodjo, ki dobrovoljno prevzame, to važno nalogo. Njih glavne vaje obstoje v trajnem plavanju, poznavanju krajev, v dobri porabi mape, signaliziranju v daljino, v prvi pomoči pri nesrečah, v konstruiranju prostih predmetov in strojev in v pripravljanju nekaterih prostih jedi, v varovanju in vlaganju malih denarnih zneskov v hranilnice. Največja važnost se pa polaga na etično vzgojo, ki obstoji v debatah in razgovorih o vseh dolžnostih človeka, o potrebah domovine, delu za narod, o alkoholizmu, o delovanju tobaka na človeka, o spoznanju ljudi in običajev in t. d. Razen tega se učijo otroci skrbeti sami za svoje potrebe. V drugem delu predavanja je poročal govornik o vsem, kar so Čehi dosedaj v tem oziru storili, in je obljubil, da se bo moglo bodoče pomladi stvarno začeti. Zato bo že marca meseca otvoril tečaj za vodje omenjenih čet. Ko z veseljem pozdravljamo brate Čeha v njih

sprotstvu z vsemi zakoni našega gospoda Jezusa Kristusa“.

„Tako je, Dio b. ante!“ je dodal Cor-podibale in se prekrizal. „Jezus ne dopušča ropati hčere velikih profosov.“

„Eh, vivadieu, golobčki, Turki ali Arabci bi morali biti, da bi pripravili to golobičico do joka!“ je menil Strapafar potrtega obraza.

Royal de Beaurevers je poslušal ta razgovor in meril novodošelca z nezaupnimi očmi. A tudi zgoraj, na ograji stopnic, je slonel nekdo in prisluškoval...

„Ohe, mojstri, je zarjul besno gospod, ki je bil stopil v izbo, nemara kanite izdajo? V tem slučaju pomislite, da lahko rečem svojemu očetu besedo, ki bo za vas usodepolna.“

„Monseigneur“, je dejal Trinquemaille, „groziti pa res ni vredno. Drugače smo v kruti neizogibnosti, da vas pustimo iz te krčme kvečjemu z nogami naprej.“

Mladi mož je prebledel in se ozri proti vratom; a že se je postavil Bouracan z go-

kulturnem napredku zlasti, kar se tiče vzgoje mladine, obžalujemo, da ni pri nas še tako naprednih starišev, ki bi začeli odločno akcijo da se sedanji zastareli sistem vzgoje, kateri nikakor ne odgovarja času, čim prej poboljša.

II. redni občni zbor deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem se vrši v sredo dne 31. januarja t. l. ob 10. uri popoldne v gostilniških prostorih „Narodnega Doma“ v Ljubljani. Dnevni red: 1. nagovor in poročilo predsednika; 2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 3. letno poročilo tajnika o delovanju zveze v pretečenem letu; 4. računski zaključek za leto 1911. poročilo pregledalcev in proračun za leto 1912.; 5. določilo letnega prispevka zvezi; 6. sprememba pravil; 7. posvetovanje glede nastavitve zveznega potovalnega tajnika; 8. sklepanje o pristopu k državnim zvezi gostilniških zadrug na Dunaju; 9. posvetovanje o stališču gostilničarstva glede raznih za gostilničarje splošno važnih vprašanj in določitev nadaljnjega postopanja: a) glede odstatkov pri prodaji tobačnih izdelkov; b) glede postopanja pri podeljevanju gost. koncesij; c) radi prevreditve policijske ure; d) glede konkurence gostilniški obrti od strani nekoncesijoniranih prodajalcev; e) v zadevi nameravanega zvišanja državnega davka na pivo in druge pijače; f) splošno stališče napram pivovarstvom; g) glede odpisanja užitinskih doklad za družine porabljenih pijač.

Nenavadno vreme na Dolenjskem. Na Dolenjskem imajo nenavadno zimsko vreme, V četrtek je nad celo novomeško kotlino skozi ves dan ležala neprodurna megla, že zgodaj zvečer se vsled megle ni videlo ne koraka pred seboj. V petek zjutraj pa se je nenadoma megla zopet razvlekla, pojavilo se je naravnost krasno šolsko vreme, toplo-mer je opoldne kazal skoraj neverjetno temperaturo 25 Celzija, torej skoraj kakor po leti. Izkušnje uče, da kadar Dolenjsko zadene taka gosta megla, je iz drugih južno-zapadnih krajev kmalu slišati o večjih prirodnih izgrelih, dočim se doma vreme nagloma izpreobrne.

Novomeščani v blatu kakor v Ljubljani. Iz Novega Mesta se nam poroča; Vslad južnega vremena so postale ceste in pota blatna, da je joj. Zadnje dni so Novomeščani sredi trga kar plavali v luži in blatu. Ceste se snažijo po receptu iz Ljubljane. Blato se namreč pogradi iz srede proti kraju in se ga čez noč pusti ob skrajnikih ceste. Ker pa je bila v četrtek večer naravnost neprodurna megla in ker so ob kraju ceste skozi ves glavni trg, kjer je največ prometa, ležale nagrbljene blatne kopice druga poleg druge je vsak, kdor je šel čez cesto zavozil do kolena v to ali ono kopico blata. No, vsaj kar se tiče nerodnosti cestne uprave, so Novomeščani že celo prekosili Ljubljano.

lim rapirjem pred ta izhod. Zamahnil je v penečem srdu

„Uh,“ je povzel Strapafar, „vaš obup mi trga srce. Nazadnje smo pravzaprav voljni, izročiti vam boginjo vašega srca, toda samo, če se tudi naš kapitan udeleži podjetja.“

„Vaš kapitan?“
„Slavni Royal de Beaurevers ki ga vidite tukaj v njegovi lastni osebi“, se je pridružil Trinquemaille. „Kapitan, evo vam zlahtnega gospoda, messirja Rolanda de Saint-André, sina monseigneurja Jakoba d'Albon de Saint-Andréja... On hoče ugrabiti gospodično Florizo de Roncherolles, hčerko našeg velikodušnega profosa.“

Zgoraj se je oglašil vzdihljaj, podoben glasu divjega veselja; blede glava Nostradamova se je sklonila v temnem zatičju še bolj, da bi videla in slišala bolje... Mlada moža sta pogledala drug drugega od strani.

„Dobro!“ je siknil Roland de Saint-André. „Tako vas bo pet namesto štiri. Še boljše bo. Ali ste mi pripravljeni pomagati nocoj s svojim rapirjem?“ je dodal.

Deželno gledališče v Ljubljani.

Ivan Cankar: „Lepa Vida“.

(Premijera v soboto, dne 27. januarja).

O delu samem smo že zadnjič nekoliko izpregovorili. Simbolistična pesem je to v obliki razgovorov. Te osebe so simboli: Vida je simbol slovenske literature, umetnosti sploh. — Kajti kaj je umetnost? Ona je prav tako, kakor religija ali filozofija izraz in utelešenje večnega hrepenenja, ki živi v naših srcih in ki nikoli ne bo utešeno, onega, morda nejasnega, mističnega hrepenenja po Neskončnem, po Bogu. Vsak resničen, velik umetnik je zavedno ali podzavedno globoko religiozen:

„Če solnce ni, odkod to hrepenenje,
ki v srcih burno nam kipi in vre?“

O solnce je! Je, ker ga slutimo,
ker ga v globini duše čutimo“.

To je credo umetnika Župančiča. In ravnotak credo je „Lepa Vida“ njegovega druga Cankarja. — Le da je Župančič kratak in pregnant, Cankar pa hoče delovati z bujico lepih, ritmičnih stavkov in besed. A preveč je teh besed. Zanj bi bilo več! Že Mrva v 1. dejanju govori preveč. Tudi v drugem govori Dolinar preveč, pa tudi Milena; pri prvem se je to bolj opazilo, ker je g. Nučič bil prepočasen, ga. Šetrljova pa je hitro čebljala. Tudi v tretjem dejanju govori Poljanec preveč, posebno mučno pa je bilo to vsled jokavega glasu g. Skrbinška, zdi se mi, da je ravno on s tem pokvaril ves utisk 3. dejanja. Tudi g. Nučič je preveč nenaturno patetično govoril in stokal. Ali je res tako težko na odru govoriti z naravnim glasom, s takim kakor se govori v življenju? Zakaj znata pa to g. Verovšek in g. Danilo? Skrbinškovo govorjenje v zadnjem dejanju je bilo pa prava tortura za občinstvo. Res je, da nima zvonkega organa, to je veliko krivo. Da naj bi bil govoril tiho, pridušeno, včasih pokasljevaše; kje bo pa jetičen človek tik pred smrtjo tako vpil? In čemu tista jokavost? Z jasnim licem, mirno zre smrti v obraz in daje pogum žalostnim študentom krog sebe. To naj oba igralca posebno g. Skrbinšek prihodnjič popravita!

Najboljši izmed vseh je bil včeraj brez dvoma g. Šimáček, igral je virtuosno do vseh podrobnosti in govoril naravno; tudi njegova slovenščina je bila prav dobra. Čisto v svojem elementu je bila ga. Šetrljova, bili smo njene živahne naravne igre resnično veseli. Istotako se je vloga Vide prilegala gdč. Wintrovi, fino in z občutkom je izdelala vse nijance. Krasno figuro je postavil na oder g. Danilo, bil je med najboljšimi; prav tako neprisiljen in naraven je bil zdravnik g. Verovška. V resnici presenetil nas je pa g. Štrukelj kot mali Dijoniz, vsa čast, skoro bi ne mogel biti boljši. G. Drenovec pa deklamiranju obeh pesmi ni bil prav kos; bilo je malo previsoko zanj.

Vsa uprizoritev je bila zelo skrbna, predstava je tekla gladko, da je bilo kaj.

„To zavisi od cene, ki mi jo ponujate“, je odgovoril Royal hladnokrvno.

„Vašim tovarišem sem obljubil sto tolarjev“.

„Kekor hitro sem jaz zraven, je dvakrat toliko!“ je zarenčal Royal, in oko se mu je zasvetilo.

Čudno! Isti mladi mož, ki se je v tem trenutku trdo pogajal, za kakšno ceno posodi svoj meč v zločinski namen, isti Royal de Beaurevers, razbojnik brez srca in usmiljenja, se je maloprepričal branil seči v vrečo, napolnjeno z zlatom, ki jo je Nostradamus odprl pred njim!

„Sto tolarjev!“ je nadaljeval Royal, in namrdnil ustnice s krutim preziranjem. „Čeva papeževa! Sto jih porabim jaz sam, kadar se hočem zvečer nekoliko pozabaviti. Dvesto tolarjev boste odrinili, gospodine, ali pa vam jamčim, da pojde vaša punica nemo-teno svojo pot! In prvi izmed vas, ki se gane zoper njo, bo imel posla z mano.“

Gledališče je bilo nabito polno, razprodano do zadnjega kotička, znamenje, kako privlačno moč ima že samo Cankarjevo ime. Posebno po 1. dejanju, ki je napravilo najboljše vtisk izmed vseh, je občinstvo burno ploskalo in aklamiralo avtorja, ki je sedel v loži; 2. dejanje je bilo predolgo in je utrulo, tretje bi bilo najbrže napravilo ugoden vtisk, ko bi bil Poljanec drugače govoril, tako pa je ljudi napravilo nervozne in zlovoljne.

Pri sanjah je igral orkester; nimamo nič proti temu, posebno, če bo igral drugič bolje, pač pa proti onim banabrostim pred igro in pri pavzah. Ali spada to tudi k občutju „Lepe Vide“?

— n.

* * *

Slovensko gledališče v Trstu.

Včeraj popoldan se je ponavljal „Anatolov dvojniki“. Zvečer je bila premijera V. Parmove opere „Carloline Amaconke“ ob razprodanem gledališču in splošnem zanimanju občinstva za delo slovenskega skladatelja, katerega je večkrat živahno aplavdiralo. Ne moremo tu pisati obširne ocene o delu samem, ker včerajšnja premijera nam ni pokazala vseh onih, v delu skritih fines in point. Med občinstvom je bilo veliko zanimanja, katero je takoj izbruhnilo v buren aplavz, ko je bila končana ouvertura. Priznati moramo, da je ravno precizno izvajanje ouverture vzbudilo v vseh najboljše upanje, da opera konča s popolnim moralnim uspehom. Zato priznanje g. kapelniku, Z. ouverturo je začelo rasti zanimanje, ki je pa boljbolj pojemale, čim bolj se je opera bližala svojemu koncu. Vzrok? Neprecizno in netočno delovanje vseh članov gledališča. Operetni ensemble bi moral ravno v zadnjem dejanju viliti vse svoje življenske sile v dejanje, da bi stem dejanje zadobilo večjo živahnost in večji efekt. Ravno premalo Pointiranje nekaterih prizorov in izrazov ni doseglo onega namena in efekta, ki leži v igri. Predvsem bi moral boljše izražati in poudarjati „Žid“ svoje nemške dovipe v pravem židovsko-nemškem žargonu, ki je običajen med židovskim ljudstvom na Poljskem in Ruskem. Židova maska je bila drugače dobra in tudi njegove kretnje dobro uspele. — Dvorni ljudje se ne obnašajo tako, kakor naši kmetje v gostilni. Igralci z vlogami dvornikov in aristokratov ne morejo tako nastopati kakor kaki kmetavzi. Kdor hoče tedaj na odru pravilno karakterizirati, mora svoji vlogi dati vendar ono, tem dvornikom lastno „grandezzo“. In to „grandezze“ smo pogrešali pri skoro vseh, ruske plemenitaše predstavljajočih igralcih. Dvorniki tudi ne govore kakkega narečja, ampak kolikortoliko pravilni salonski jezik: Grajati moramo mimogrede intendanta Galganova, ki nam pači književni jezik in glasno govori: „da dekret meni za podpisati“. To ne gre. Kljub naporom in pridnosti posameznih igralcev opera ni mogla doseči svojega popolnega uspeha iz ravno gori omenjenih vzrokov. — Ženski pevski zbor je v prvem dejanju „molitev“ pel in čustveno izrazil dobro. Vlogo Židanskega je g. Pany še med vsemi dvorniki najelegantnejše rešil. Vidi se mu, da se vedno pridno in skrbno pogloblja v svoje vloge. Samo dva „malerja“ sta mu pokvarila končni uspeh. Tudi vse tri glavne amaconke so bile krasne.

Gorenje besede smo spregovorili v interesu tržaškega slovenskega gledališča, ker želimo, da bi se v resnici povzpeli naš mali oder na vrhunec umetnosti in dramatične tehnike.

Slovinci podpirajte Družbo sv. Cirila in Metoda.

Razne vesti.

* Cesarski manevri bodo letos na Sedmograskem. Manevrov se udeležita 7. in 12. armadni zbor. Cesarja bo pri vajah nadomestoval prestolonaslednik.

* Italijanski in francoski žurnalisti. Z radi tripoliškega klanja je bil v Tunisu te dni dvoboj med nekim italijanskim in nekim francoskim žurnalistom. Francoz je bil lahko ranjen na desni roki.

* Srbski kralj Peter obišče avstrijskega cesarja. Iz Beograda poročajo, da obišče začetkom meseca maja srbski kralj Peter cesarja Fran Josipa na Dunaju. Zadevni dogovori med obema vladama se bližajo končnemu zaključku. Kralj Peter baje tudi tekom polletja obišče Berlin. V angleških dvornih krogih pa zatrjujejo, da bo kralj Peter obiskal tudi angleškega kralja v Londonu.

* K požaru nevporškega kolosa. Predvčerajšnjim so odprli kletne shrambe newporškega hišnega kolosa, v katerem je imela svoje urade zavarovalnica „Equitable“ in kateri je pred tedni docela pogorel. Železne v kletih se nahajajoče blagajne so ostale popolnoma nepoškodovane, tako tudi v teh shranjeni vrednostni papirji po 5 milijard mark.

* Bolezen dr. Ebenhocha. Zdravstveno stanje bivšega ministra dr. Ebenhocha je vedno slabše. Bolnika moči že popolnoma zapuščajajo.

* Paberki iz laško-turške vojne. Ko so Lahi zavzeli Ain-Zaro, je neki vojak našel med razvalinami malo, še ne dveletno dekletce, ker ga ni hotel zaklati, kakor so to navadno delali drugi njegovi tovariši, jo je adaptiral in ji dal ime: Italia Ain-Zara. — V Rimu se mude trije mladeniči iz uglednih tripoliških rodbin. Prvi, Abdul Selmin Bousairi, je sin kadija v Tripolisu, drugi, Bescir Bussari je sin administratorja vakufa, t. j. turške mošeje, a tretji Buchaher Smirl je sin tolmača pri italijanskem konzulatu. Vsi trije pravijo, da hočejo svoje študije spolniti v Italiji, katero hočejo docela proučiti. Tako skušajo Lahi utepsti svojo kulturo tem ljudem, ko imajo sami cele dežele docela nekultivirane, koder hodijo ljudje nagi in spe po jarkih, namreč v Siciliji in Kalabriji. Moderno janičarstvo.

* Parlamentarni obstrukcionisti in moderna tehnika. V gališkem deželnem zboru vodijo maloruski deželni poslanci t. zv. hrupno obstrukcijo proti vladajoči poljski večini. Da bi imeli Malorusi čim modernejše in čim večji hrušč povzročujoče obstrukcijsko orodje, so poslali nalašč v Pariz nekega svojega zaupnika, da bi tam v prodajalnah z drobnarijo nabavil najpripravnejše igrače za obstrukcijo. Parižani niso imeli takih igrač v zalogi. Pač pa se je zaupniku posrečilo izvoziti nekega inženirja, ki je konstruiral poseben, samo za hrupno obstrukcijo primeren električni zvonec, katerega lahko deželni poslanec vedno nosi seboj v žepu in s katerim začne vsako minuto v deželni

izbi z najhrupnejšo obstrukcijo. S takim zvonce so oboroženi vsi maloruski poslanci. Poleg teh pa še z neko japonsko piščalko „Gong“ imenovano, ki je zelo glušeča. Obstrukcionisti onemogočajo s tem tehničnim orodjem vsako redno zborovanje.

* 300 kron takse za ljubezensko orgijo. Že zadnjič smo poročali, da je policija v dunajskem mestnem okraju Wieden zaprla damo, ki je držala eleganten „salon“ za visoke aristokrate. V istem okraju je policija predvčerajšnjim aretirala tudi neko Lichtmayer, ki je imela krasno opravljen „salon“, kjer so prirejali razni dunajski kavalirji nenaravne ljubezenske orgije. Perverzni aristokratje so plačevali po 300 K takse za jedno nočno orgijo. V salonu so bile večinoma mlade 12—14 let stare deklice.

* Skrivnostni dogodek. V mestu Porto na Španskem vzbujajo te dni neki skrivnostni dogodek veliko razburjenje. V neki manj obljudeni ulici so našli mimoidoči ljudje zvečer stotnika Leito ležati v krvi. Ko so ga peljali na stražnico, je na potu že izdihnil. Policija je odšla takoj na lice mesta in na svoje velikansko začudenje našla na istem mestu zopet truplo mlade gospe. Poleg nje je ležal lovski nož. Kakor se zatrjuje, stoji v vsem dogodku v ozadju krvna osveta.

* Korolenko obsojen. Znani ruski pisatelj Korolenko je bil v Petrogradu obsojen na dva tedna težke ječe in sicer radi tega, ker je v neki reviji priobčil članek, v katerem napada dvorna kroge.

* V blaznosti. V Monakovem je rešilni voz hotel v petek odpeljati 40-letnega zasebnika Stirna, ki je zblaznel, na kliniko. Ko je rešilna družba prišla pred hišo, je Stirna parkrat ustrelil s samokresom in nekega stražnika nevarno ranil. Nato se je zaprl v sobo in neprestano streljal naprej. Stražniki so ga oblegali do tretje ure zjutraj. Nesrečnež je končno skočil iz tretjega nadstropja na dvorišče in obležal mrtev.

* Humor volilca. Pri končanih državno-zborskih volitvah v Nemčiji, je v Nekarmühlbachu neki volilec prečrtal na glasovnici ime socialističnega kandidata in zapisal spodaj: Jezaia 41, verz 24. Ako pogledamo v biblijo, beremo na tem mestu sledeče besede: „Poglejte vi tudi niste nič vredni, vaše delo je ničvredno in vas voliti je strašno“. Res ne preveč laskava glasovnica za socialističnega kandidata.

* Na Dunaju kradel, v Berlinu aretiran. Sluga Rudolf Luxetich iz Gradca, je na Dunaju svojemu gospodarju, nekemu zlatarju ukradel več zlatnin in nato pobegnil z njimi v Berlin. Toda mož ni imel sreče. Dunajska policija je zadevo takoj sporočila v Berlin, kjer so zvestega slugo aretirali in izročili dunajskemu okrajnemu sodišču.

Iščem bolj postarno žensko k dvema otrokoma sa o za čez dan. Ponudbe na upravo „Jutra“ v Ljubljani.

Kupi se dobro cello. — Ponudbe upravnistva „Jutra“ v Ljubljani.

Sprejme se nižješolca na stanovanje, eventualno tudi hrano. Natančnejše pri upravnistvu „Jutra“ v Ljubljani.

Kupim voziček z tremi kolesi za vožnjo bolnika. Naslov pove upravnistvo „Jutra“ v Ljubljani.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

kaučukov podpetnik.

Ponte della Fabbra 2. ————— Via Poste nuove 5.

Prepričajte se obiščete velike zaloge

MARIA SALARINI

Ponte della Fabbra (vogal via Torrente - Filialka „Alla città di Londra“)

Bogata izbora,

obleke za moške in dečke, kostumi za otroke, močni jopiči, Paltò, Raglani in kožuhi. Vestalje za delo in na domu. Delavske mondure, tirolski loden, pravi angleški impermeabili.

Sukna domača in tuja

Izvršujejo se naročila po meri in po najnovejših modernih modah elegantno in natančno.

===== **Cene brez konkurence.** =====

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

R. Z. Z. N. Z.

4 1 0
2 0

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po 4 1 0 2 0 brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * * Popolnoma varno naložen denar. * * * Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Adresar

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, šolstvo, klerus, zadružništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dnevih v založništvu tvrčke

Universal v Ljubljani

Cena 10.- K.

Naslovne označbe vsebine so trijezicne in sicer slovenske, nemške in italijanske.

Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridobiten trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v nem producenta.

Naprodaj

so v Poli in v okolici v lepi legi zemljišča primerna za poljedelstvo sadne in zeljiščne vrte in za vinograde zelo pripravna. Pri najmanjšem nakupu 1000 m² je cena 1 m² K 150. Zelo ugodni plačilni pogoji. Natančnejša pojasnila se dobijo v pisarni gospoda Konrada Karola Exner, Trst Piazza Caserma št. 1, ali pa pri gosp. Karl Čermak v Poli Via Dignano šte. 34.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izdelovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna

Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih

jestvin, finih namiznih

in desertnih vin, likerjev, konjaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo.

— Številka telefona 291. —

Čitajte in strmite!

600 kosov, med njimi v ognju pozlačena ura za 4 K 20 vin.

Krasna v ognju pozlačena, fina anker rem. ura s pozlačeno ploščo s številkami in 36 urnim dobrim idočim orodjem s triletno garancijo. Krasna kravatna igla s simili briljantom, v ognju pozlačen prstan za gospode ali dame, krasen collier z 150 orijentalških biserov, najmodernejši ženski nakit, krasni gumbi za manšete, ovratnike in prsa, 3% double-zlato; 6 kosov pravih platnenih robcev, krasno pisalno orodje iz niklja, krasno toaletno zrcalo v etuiju, lepo dišeče toaletno milo, vezan notes, 72 angleških pisarniških peres, 20 korespondenčnih predmetov, ki so neobhodno potrebni za vsako družino. Vse skupaj, z zlato uro vred, ki je sama vredna toliko, stane samo 4 K 20 vin. Odpošilja se

po poštne povzetju po eksportni trgovini H. Spingarn. Krakov št. 328.

Pri naročilu dveh paketov dodam še lep žepni nož z dvema ojstrinama brezplačno. Pri vsakem nadaljnjem paketu še en nož.

Komur ne ugaja, se vrne nazaj in je torej vsak riziko izključen.

Hôtel „TRIGLAV“

na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe za tujce, dobra kuhinja, najboljše vina, cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.

Kavarna „Central“

Ljubljana — Sv. Petra nasip št. 37.

Danes in vsaki dan

K O N C E R T

damskega in moškega zbora

„Javor“ iz Zagreba.

Začetek ob 9 uri.

Za obilen obisk se priporoča

Vstop. prost.

St. Miholič.

Kavarna je celo noč odprta.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

NAROČAJTE NOVI

jubilejni cenik

s koledarjem, ki se dobi tudi po pošti brezplačno!

Za ženine in neveste

največja izbira, graviranje v poročne prstane zastonj.

— Najboljše ure „UNION“. —

Največja izbira zlatnine in srebrnine.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Čuden v Ljubljani

nasproti Frančiškanske cerkve.